

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 28. oktobar 2020.godine

RTS- Gojković: Zauzdavanje epidemije zavisi isključivo od građana

RTS- Kon: Beograd najveće žarište, ovo nismo videli do sada

RTS- U Vojvodini za sedam dana udvostručen broj pozitivnih na kovid-19

BLIC- SRBIJA SE SPREMA ZA NAJGORI KORONA SCENARIO Za nedelju dana broj zaraženih u bolnicama se DUPLIRAO, a to nije jedina zabrinjavajuća brojka

BLIC- Srpski doktor koji je PRVI U SVETU presadio matericu među jednojajčanim bliznakinjama spreman ZA NOVI PODUH VAT

N1- KC Niš rukovodiće novom kovid bolnicom u Kruševcu koja će imati 500 mesta

POLITIKA- Vakcina protiv pneumokoka posebno važna za starije

Gojković: Zauzdavanje epidemije zavisi isključivo od građana

Pokrajinski sekretar za zdravstvo Zoran Gojković napominje da zauzdavanje epidemije zavisi isključivo od građana, ukazujući da svaki zaraženi može da prenese infekciju na dve do tri osobe.

Pored Beograda, koji je najveće žarište u Srbiji, i u Vojvodini raste broj inficiranih.

Novi podaci za pokrajinu kažu da je u poslednja 24 časa registrovano preko 130 zaraženih, što je za jednu trećinu više u odnosu na prethodni dan. Najviše inficiranih je Novom Sadu – 73, za kojim slede Zrenjanin i Pančevo.

U Kliničkom centru Vojvodine leči se 30 pacijenata i niko od njih nije priključen na respirator.

Pokrajinski sekretar za zdravstvo Zoran Gojković upozorava da epidemijska situacija u Srbiji iz nepovoljne prelazi u izuzetno nepovoljnu.

"Iako se bolnice se pune sporijim tempom nego u prethodnom periodu, treba da budemo ozbiljno zabrinuti", kaže Gojković za RTS.

"Situacija u okruženju i Evropi potpuno je van kontrole, moramo se maskimalno truditi da poštujemo ono što smo naučili u proteklih šest meseci", napominje Gojković.

Kako naglašava Gojković, virus ulazi u period koji mu omogućava da se brže širi.

Kućna okupljanja najveći krivac za rast infekcija

Gojković ističe da najviše zaraženih dolazi sa kućnih proslava.

"Očekuje se dalji eksponencijalni rast, a to može ići u nedolged, ako se ne zaustavi. Još nije počela sezona gripa, a kad se to desi, stvorile velike muke zdravstvenom sistemu", upozorava Gojković.

"Nemamo toliko registrovano zaraženih iz radnog kolektiva, nema većeg prenosa virusa na radnom mestu. Radno aktivno stanovništvo su ciljna grupa koja treba da svede svoje aktivnosti na najmanju moguću meru", navodi Gojković.

Govoreći o na novim merama, Gojković je naveo da će ih Krizni štab razmatrati posle sastanka predsednika Aleksandra Vučića sa direktorima svih kovid bolnica u Beogradu.

"Ne želimo slike iz Evrope, gde se čak i uz policijski čas, situacija polako otima kontroli", dodaje Gojković.

"Ne treba gledati u Krizni štab, jer on de donosi odluke zbog nečijeg hira već na osnovu epidemijske situacije. Svako treba da pogleda u sebe, jer epidemijska situacija zavisi samo od građana i koliko se oni pridržavaju mera", ističe Gojković.

Kako je ukazao, jedan zaraženi može da prenese infekciju na još dve do tri osobe.

The screenshot shows the PTC website interface. The main headline is "Kon: Beograd najveće žarište, ovo nismo videli do sada". Below the headline, there is a video player showing a news anchor. To the right, there are several smaller news items and a "KOMENTARI" section. The website header includes the PTC logo and navigation menus for "VESTI", "KORONAVIRUS", "MOJA ŠKOLA", "SPORT", "MAGAZIN", "TELEVIZIJA", "RADIO", "EMISIJE", "RTS", and "Ostalo".

Kon: Beograd najveće žarište, ovo nismo videli do sada

Beograd je najveće žarište koronavirusa i ovo do sada nismo videli, rekao je za RTS epidemiolog i član Kriznog štaba Predrag Kon, i ponovio da vremena za uveravanja više nema i da su maske jedina barijera daljem širenju virusa.

Prema rečima Predraga Kona, današnji visok broj novozaraženih nije neočekivan, ali je situacija posebno kritična u Beogradu.

"Imamo ozbiljan skok posebno u Beogradu, danas 590. To se nije dešavalo, bar ne do sada. Povećan je broj onih koji se javljaju u kovid ambulante kao i onih koji imaju sumnju pa rade bris. I kod njih je oko 40 odsto pozitivnih. Situacija se ubrzano pogoršava a Beograd je dvomilionski grad", naglasio je Kon.

Prema rečima epidemiologa Kona, medicinski deo Kriznog štaba donosi preporuke o kojima na kraju odlučuje Vlada.

"Mere ne donosim ja, niti medicinski deo Kriznog štaba. Inspekcije i komunalna služba su na terenu, trebalo je vremena da se sve uhoda a neki su se sklanjali i organizovali zabave. Ne pominjemo mi zabave slučajno, jer nemate prenošenje po školama. Jedino što vidimo jeste da sve kreće od zabava, raznih skupova, privatnih proslava", ističe Kon.

Ako ne postoji barijera, odnosno maske, moraće nešto drugo da se uradi, objašnjava Kon.

"Maske treba da se nose i napolju, ali ako to ne možete da sprovedete onda mora da se menja zakonski okvir. Imate pravnike koji kažu da to ne može sem u vanrednom stanju. Ja to gledam sa više očaja i brige jer nisam u stanju da pomognem, jer nije to moja profesija. Može sve, ali treba vremena a mi ga više nemamo", kaže član Kriznog štaba.

Epidemiolog kaže da moramo da shvatimo da maske, osim kada jedemo i pijemo, moramo da nosimo.

"To je jedina barijera, to sam preporučivao i pre a to radim i sada. Ljudi, nemojte da ulazite u gradski prevoz i zatvorene prostore bez maski. Ne znam drugo, a ni drugi ne znaju", tvrdi Kon.

On kaže da trenutno nemamo veliki rizik od importa virusa i da smo sada sami sebi rizik.

Neprekidno se razmišlja i o zdravstvenom sistemu, brzini popunjavanja kapaciteta, kako da se zaustavi širenje virusa.

"Narednih sedam dana će biti loši a povećanja smrtnih ishoda će tek doći. Efektivnost je bila fenomenalna u vanrednom stanju i tada sam rekao da epidemija ne može drugačije da se rešava. Ostajem pri tom stavu, bez obzira na kritike", naglasio je Kon.

On tvrdi da možemo da zaustavimo virus uz pomoć barijere, ali da ljudi u to ne veruju.

"I to ne svi već ne veruje oko 15 odsto ljudi, ali i to je dovoljno da se virus širi", rekao je za RTS epidemiolog Predrag Kon.

U Vojvodini za sedam dana udvostručen broj pozitivnih na kovid-19

Broj obolelih od kovida-19 na teritoriji AP Vojvodine je udvostručen u odnosu na predhodnu sedmicu, pa je u ovom trenutku 516 aktivnih slučajeva, a najviše ih je u Novom Sadu 246, što je takođe duplo više u odnosu na predhodnu sedmicu, saopštio je Institut za javno zdravlje Vojvodine.

Institut saopštava da dnevni broj registrovanih slučajeva u AP Vojvodini kontinuirano raste od utorka 20. 10. te je tokom jučerašnjeg dana registrovano 86 novih slučajeva.

"Nepovoljna okolnost je što broj hospitalizovanih značajno raste", navodi se u saopštenju Instituta, koji epidemiološku situaciju u Vojvodini ocenjuje kao nesigurnu, sa tendencijom pogoršanja.

Aktivni slučajevi su prisutni u 36 od 45 opština u AP Vojvodini, a među obolelima dominira radno aktivno stanovništvo.

Institut saopštava da nisu utvrđene promene u broju i načinu zaražavanja kod dece u odnosu na septembar.

"Registruju se pojedinačni slučajevi obolevanja dece školskog uzrasta, koje je povezano sa boravkom u drugim zemljama ili je do zaražavanja došlo od prethodno obolelih roditelja odnosno van škole. Još uvek nije registrovano prenošenje oboljenja među decom u školskim uslovima", dodaje se u saopštenju.

Ukazuju da je tokom šest nedelja septembra i oktobra, na teritoriji AP Vojvodine došlo do kontinuiranog pada broja registrovanih slučajeva i stabilizacije broja aktivnih slučajeva na niskom nivou u odnosu na prethodni epidemijski talas.

"Od prošle nedelje registruje se trend rasta broja registrovanih slučajeva i pogoršanje epidemiološke situacije, kao i prelazak u nepovoljnu situaciju u narednom periodu. Može se zaključiti da je epidemijski talas u AP Vojvodini u toku", navodi se u saopštenju.

SRBIJA SE SPREMA ZA NAJGORI KORONA SCENARIO Za nedelju dana broj zaraženih u bolnicama se DUPLIRAO, a to nije jedina zabrinjavajuća brojka

Dešava nam se ono na šta su lekari upozoravali - juče smo prešli 1.000 zaraženih za dan, tačnije 1.053, a ono što je takođe zabrinjavajuće jesu još dve brojke - za samo sedam dana u Srbiji je broj hospitalizovanih dupliran, a drastično se povećao i broj osoba na respiratoru.

Naime, prošlog ponedeljka, prema zavaničnim podacima prema zvaničnim podacima Instituta za javno zdravlje "Milan Jovanović Batut", u Srbiji smo imali 408 osoba na bolničkom lečenju, a 24 njih bilo je na respiratoru.

Ove brojke su tokom nedelje postepeno rasle, da bi juče došli do čak 823 pacijenata u bolnicama, a na veštačkoj ventilaciji nalazi se njih 38.

Ovaj podatak svakako izaziva zabrinutost pogotovo sada kada stručnjaci najavljuju da smo tek na početku trećeg talasa. A ako smo tek na početku i ove brojke nastave da rastu ovom brzinom, postavlja se pitanje da li nam pretili kolaps zdravstvenog sistema.

Na ovo je upozorio i imunolog i član Kriznog štaba dr Srđa Janaković. On je upozorio da građani moraju da se pridržavaju mera kako "ne bi svi bolnički kapaciteti bili popunjeni", a "takav požar kad se razbukti je teško ugasiti".

- Treći talas ima potencijal da bude jači od prethodnih, a da će to i biti i koliko će trajati zavisi od toga koliko se budemo pridržavali mera. Nastojaćemo i da ga prolongiramo, kako ne bismo doživeli kolaps zdravstvenog sistema. Mnogo je teže gasiti požar kada se razbukti - naveo je dr Janković.

Ponovo ravnamo krivu

On je takođe objasnio da je izvesno da će ovaj talas imati potencijalno veću snagu nego drugi talas korona virusa od letos, a "ravnanje krive" je ponovo postao aktuelan termin.

Ravnanje krive je ključno da bi se izbeglo prepunjavanje bolnica, jer nijedan zdravstveni sistem ne može da izdrži ogroman broj obolelih u kratkom periodu, čemu svedoči alarmanta situacija sa početka epidemije u Italiji i Španiji, a potom i u mnogim drugim zemljama.

Sa Jankovićevim rečima saglasan je i dr Predrag Kon koji takođe smatra da će ovaj talas korone trajati duže nego prethodni, a trend rasta zaraženih će se nastaviti i sledećih nedelja.

- Očekuje se taj porast da traje još ove nedelje i sledeće. Ako uspemo da ga usporimo, onda će i treće nedelje da ide taj porast, ali onda bi to bilo usporeno i dobro bi bilo što je ovako paradoksalno. Posle toga, nadam se da ćemo uspeti da zaravnimo krivu - upozorio je dr Kon gostujući na TV Pink.

A kakvo je trenutno stanje u bolnicama

Da se povećava broj pacijenata na bolničkom lečenju rekao je pre dva dana i ministar zdravlja Zlatibor Lončar.

On je nakon sastanka sa direktorima kovid bolnica, rekao novinarima da je Arena primila prve kovid pacijente i da se u tom trenutku tamo nalazi petnaestak bolesnika.

- Popunjenost kapaciteta kovid bolnica prešlo je 60 odsto tako da smo otvorili i Arenu - rekao je Lončar i dodao da će pacijenti sa lakšom kliničkom slikom iz bolnica KBC "Dragiša Mišović", VMC Karaburma, KBC Bežanijska kosa i Infektivne klinike biti prebačeni u Arenu - rekao je Lončar.

Kako je dalje pojasnio, u Areni su stvoreni uslovi i za priključivanje respiratora, te da će u krajnjoj nuždi moći da se tretiraju i najteži pacijenti.

- Spremamo se za najgori scenario, pratimo šta se dešava i u regionu i Evropi. Mislim da smo se više opustili nego što je trebalo. Srbija još uvek ima dobar rezultat ali sve može da se promeni ukoliko se ne budu poštovale mere. Apelujem na sve građane da se ne igramo mačke i miša sa merama, jer moramo da mislimo i na pacijente koji boluju i od drugih bolesti - istakao je Lončar.

"Infektivna u Nišu za dan, dva biće puna"

Bolnički kapaciteti se polako popunjavaju i u Nišu jer se beleži i blagi porast obolelih.

- Zaražavaju se relativno mladi i srednje životne dobi. Kapaciteti se popunjavaju na našoj klinici, očekujem da ćemo za dan dva biti puni, a nakon toga će i drugi preuzimati kovid pacijente - izjavio je za "Blic" prof. dr Miodrag Vrbić, direktor Infektivne klinike u Nišu.

Srpski doktor koji je PRVI U SVETU presadio matericu među jednojajčanim bliznakinjama spreman ZA NOVI PODUHVAT

Nakon što su prvi u svetu presadili matericu među jednojajčanim bliznakinjama, srpski lekari se spremaju da uskoro obave još jednu transplantaciju materice!

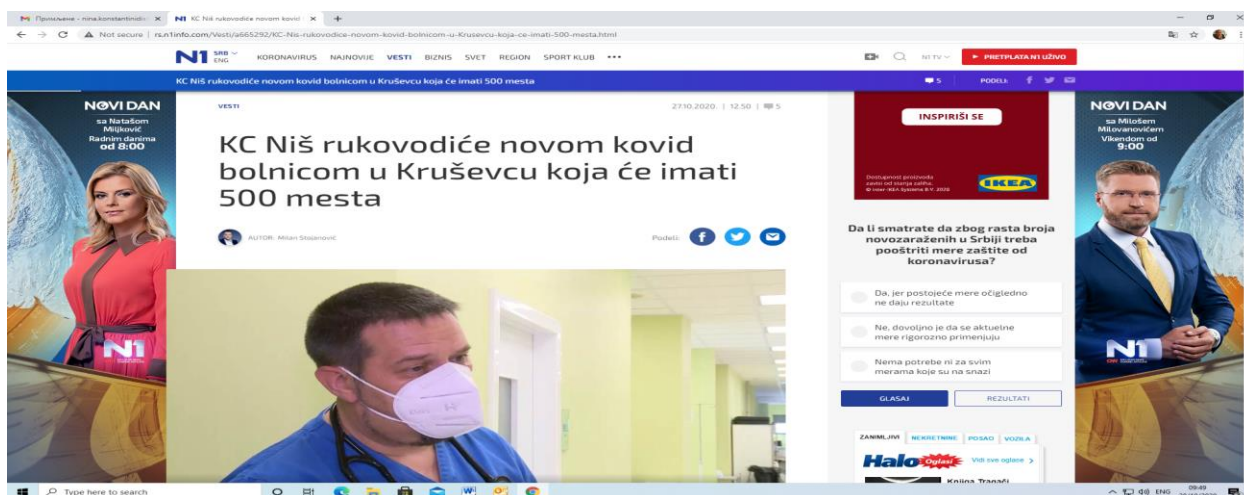
To je otkrio u razgovoru za "Kurir" ginekolog, subspecialista reproduktivne medicine dr Milan Milenković.

- U planu su nova presađivanja materice u Srbiji, trenutno imamo ženu koja je kandidat za transplantaciju i ima donora za matericu, ali nema za jajne ćelije. Njihov kvalitet opada s godinama i praksa je da ćelije onda donira mlađa žena. Zakon u Srbiji ovo dozvoljava, ali nažalost, to u praksi slabo funkcioniše. Ako to rešimo sada, transplantaciju bismo već mogli da uradimo u naredna dva, tri meseca!
- istakao je dr Milenković, koji je 2017. zajedno sa kolegama u Univerzitetској dečijој klinici „Tiršova“ prvi u svetu presadio matericu među jednojajčanim bliznakinjama.

Tada je žena (37) iz Srbije, koja je već rodila troje dece, odlučila da pomogne sestri koja je rođena bez materice, a iz presađenog organa je na svet prošle godine već stigla i prva beba.

Kako je "Blic" pisao, zbog ogromne ljubavi koju gaje jedna prema drugoj, jedna sestra poklonila je drugoj svoju matericu. Ni godinu dana posle intevencije, 38-godišnje bliznakinje iz malog mesta na 120 kilometara od Beograda ne žele u medije, a lekari čuvaju njihov identitet.

Njoj su u oktobru 2017. godine vraćeni embrioni, a njene jajne ćelije oplodjene su pre nego što se u Tiršovoj podvrgla zahvatu koji je trajao punih 16 sati i ostaće upamćen kako prva transplatacija materice u svetu među jednojajčanim bliznakinjama. Komplikovan zahvat presađivanja materice jedne sestre bliznakinje drugoj izveo je međunarodni tim od 25 vrhunskih hirurga iz Švedske, SAD-a, Izraela i Srbije.

KC Niš rukovodiće novom kovid bolnicom u Kruševcu koja će imati 500 mesta

Klinički centar u Nišu rukovodiće novom kovid bolnicom u Kruševcu koja će imati 500 mesta, a trebalo bi da bude otvorena do 15. decembra, rekao je za N1 direktor Klinike za anesteziologiju Kliničkog centra Niš Radmilo Janković, koji je i rukovodilac tima ove ustanove za upravljanje krizom.

On kaže da se u Nišu povećava broj hospitalizovanih kovid pacijenata, a čak ih je šest danas na respiratoru, dok je više od 60 u kovid centru.

"Svakodnevno imamo blizu 10 novih pacijenata u kovid odeljenjima, a Infektivna klinika je popunjena 70 odsto", rekao je Janković.

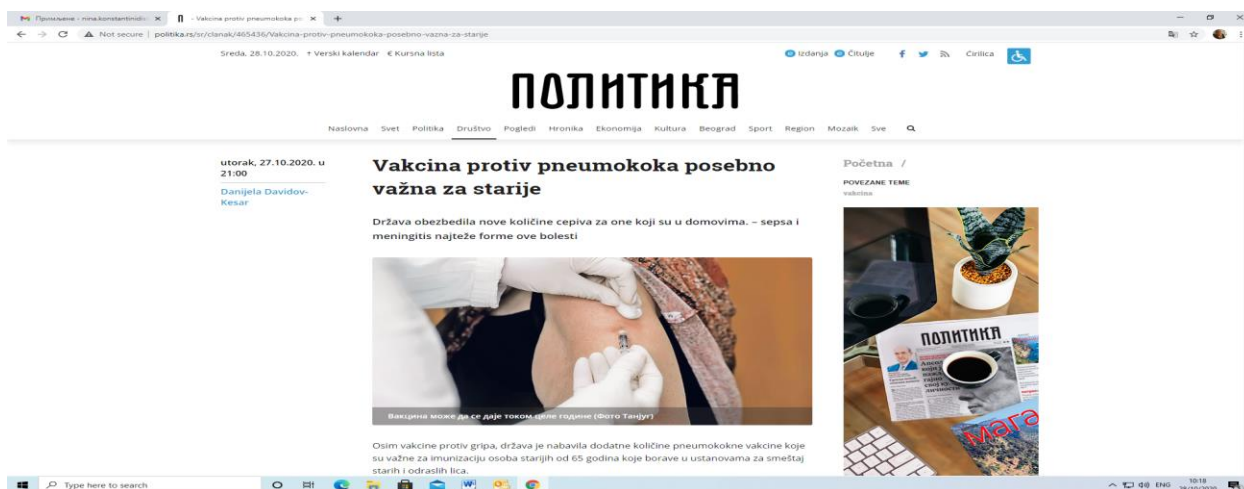
Na pitanje da li ima dovoljno obučanih lekara i osoblja u Kliničkom centru koji će moći da podmire i redovne potrebe, uz one koji će postojati u Kruševcu, ali i u privremenoj bolnici u hali Čair u Nišu, koja se otvara, kako kaže, u narednim danima, doktor Janković ističe da moraju detaljno da razrade plan.

"Mislim da ima dovoljno osoblja, uz lekare koje će poslati i drugi centri. Sutra je u Nišu sastanak sa predstavnicima svih bolnica na jugoistoku Srbije, a epidemiološka situacija, koja je ovde nešto povoljnija nego severnije, omogućuje nam da imamo vremena za sve detalje", rekao je Janković.

Niš ima više od hiljadu bolničkih postelja u kliničkom centru, a privremena kovid bolnica u Čairu biće otvorena za lakše slučajeve koji zahtevaju lečenje.

U upravi Kliničkog centra kažu da u hali neće biti respiratornih jedinica, kao što je slučaj u beogradskoj Areni, a otvara se kako bi se smanjio eventualni pritisak na samu ustanovu u vremenu pred nama, zato što moraju biti sačuvani kapaciteti za "nekovid" pacijente.

ПОЛИТИКА

Vakcina protiv pneumokoka posebno važna za starije

Država obezbedila nove količine cepiva za one koji su u domovima. – sepsa i meningitis najteže forme ove bolesti

Osim vakcine protiv gripa, država je nabavila dodatne količine pneumokokne vakcine koje su važne za imunizaciju osoba starijih od 65 godina koje borave u ustanovama za smeštaj starih i odraslih lica.

Vakcina je obezbeđena za državne i privatne domove za stare i biće besplatna, a njenu nabavku je sproveo Republički fond za zdravstveno osiguranje.

– Cilj ove imunizacije je da se kod osoba koje su u posebnom riziku smanji mogućnost nastanka sekundarne bakterijske infekcije kao komplikacije primarne virusne infekcije. Pneumokokna vakcina je dostupna institutima i zavodima za javno zdravlje, a distribuira se prema planu Instituta za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut” – naglasila je prof. dr Sanja Radojević Škodrić, direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje.

Međutim, lekari savetuju i svim drugim starijim osobama, bez obzira na to da li su u kolektivnom smeštaju ili nisu, da prime ovu vakcinu.

– Osobe zaražene kovidom 19 koje su primile vakcinu protiv pneumokoka (za prevenciju upale pluća) imale su bolju kliničku sliku, ali to nije potvrđeno naučnim studijama – istakla je profesor dr Darija Kisić Tepavčević, zamenica direktora Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut”.

Pneumokok je bakterija koja je prisutna u nosu i ždrelu ljudi od dečjeg uzrasta do najstarijeg doba. Najčešći je izazivač zapaljenja srednjeg uha, posebno kod male dece, kao i bakterijske pneumonije i kod dece i odraslih. Pneumokokno zapaljenje pluća, odnosno pneumonija, neretko se javlja u teškoj formi, kada je neophodno lečenje u bolničkim uslovima. Najteže forme pneumokoknih bolesti su sepsa i zapaljenje mekih moždanića – meningitis, koje se mogu razviti naglo i kod kojih je smrtnost, i pored terapije, i dalje visoka.

Kako ističe profesor dr Nataša Opavski, iz Instituta za mikrobiologiju i imunologiju Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, iako se pneumokokne bolesti mogu javiti u svakom uzrastu, najveći rizik da obole imaju mala deca, stariji od 65 godina, kao i ljudi s faktorima rizika: hroničnim bolestima pluća, srca, bubrega, jetre, oni kojima je odstranjena slezina, ili imaju kohlearne implantate, pa i pušači. Kod njih se pneumokokne bolesti javljaju češće i u teškom obliku. Pneumokokne bolesti se leče antibioticima, ali treba imati u vidu da je rezistencija na antibiotike kod pneumokoka prilično česta u našoj sredini, pa i terapija može biti problematična.

– Postoje dva tipa vakcine protiv pneumokoka. Jedna je dvadesetrovalentna i ona štiti od 23 serotipa pneumokoka, a daje se deci starijoj od dve godine i svim odraslim osobama. Trebalo bi obavezno da je prime sve osobe starije od 65 godina, kao i oni koji imaju više od dve godine ako imaju rizik da obole od pneumokokne pneumonije, sepe i meningitisa. Drugi tip vakcine su konjugovane pneumokokne vakcine, koje su u osnovi slične dvadesetrovalentnoj, ali bolje podstiču imunitet kod dece mlađe od dve godine, pa se prvenstveno daju ovoj populaciji, iako se mogu davati i starijima.

Ova vakcina podstiče stvaranje zaštitnih antitela na jednu od struktura ćelije pneumokoka, koja ovoj bakteriji omogućava da bude virulentna, to jest da izazove bolest. Ukoliko se vakcinisane osobe nađu u kontaktu s tipovima pneumokoka iz vakcine, imaju zaštitna antitela, pa neće oboleti – naglašava dr Opavski.

Naša sagovornica napominje da je vakcina vrlo bezbedna. Ako se i jave neželjene reakcije, one su po pravilu blage, obično u vidu lokalne reakcije na mestu uboda. Pomenuta dvadesetrovalentna vakcina u upotrebi je već skoro 40 godina i nalazi se u kalendarima vakcinacije u više od 70 zemalja sveta, uključujući visokorazvijene zemlje, poput SAD, Nemačke, Velike Britanije, Japana... Gotovo da nema kontraindikacija za primanje ove vakcine i može se davati čak i trudnicama.

– Vakcina protiv gripa i pneumokokna vakcina se mogu primati istovremeno, prilikom iste posete lekaru, dakle nije potreban nikakav razmak. U oba slučaja se radi o sezonskim bolestima – i grip i pneumokokne bolesti se češće javljaju u zimskim mesecima, pa davanje obe vakcine štiti i od gripa i od najčešće komplikacije gripa (pneumonije) – ističe dr Opavski.

Prema rečima dr Dragoslava Popovića, konsultanta Unicefa i Svetske banke za temu vakcina, u narednih šest meseci se očekuje porast broja obolelih od respiratornih infekcija, kao i povećanje pacijenata s dijagnozom kovida 19, zbog čega je važno da se smanji rizik obolevanja od drugih bolesti.

– Kod starih ljudi svaka upala pluća donosi rizik od dodatnih komplikacija, a ujedno pravi ogromne troškove lečenja. Pacijentima je potrebna i dodatna rehabilitacija da bi se vratili u neko prethodno stanje. Za razliku od vakcine protiv gripa, koju ljudi primaju svake sezone, vakcina protiv pneumokoka štiti nekoliko godina. Preporučuje se ponovna vakcinacija nakon šest-sedam godina, što zavisi od životnog doba osobe koja je prima i bitna je konzultacija s lekarom. Ukoliko ljudi ne mogu da nađu vakcinu sada, neka je dobiju u decembru jer ne zavisi od sezone – kaže dr Popović.